

**UCHWAŁA NR XVIII/257/2013
RADY MIEJSKIEJ W KRAPKOWICACH**

z dnia 13 lutego 2013 r.

**w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie
na 2013 r., stanowiącego część składową strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie
Krapkowice na lata 2011-2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806 z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568 z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz.1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 106, poz. 675 z 2011r. Nr 21, poz.113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz.887, Nr 217, poz. 1281, z 2012r., poz. 567) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842 z 2011 r. Nr 149, poz. 887.) Rada Miejska w Krapkowicach uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Krapkowice na rok 2013, stanowiący część składową strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Krapkowice na lata 2011-2015, jako załącznik Nr 1 niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krapkowic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń i Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Witold Rożałowski

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
do realizacji w 2013 roku stanowiący część składową strategii
rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Krapkowice na lata
2011-2015**

I. Wprowadzenie

Przemoc domowa rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy: fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, zaniedbanie. Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni. Ofiara jest zazwyczaj słabsza, a sprawca silniejszy. Zgodnie z art. 207§ 1 Kodeksu Karnego, przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania pomocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U.180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 260, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842, z 2011 r. Nr 149, poz. 887.)

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Program wyznacza główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w celu skutecznego reagowania na to zjawisko. Potrzeba opracowania takiego dokumentu dla Gminy Krapkowice wynika nie tylko z przesłanek formalnych (ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które nakładają na Gminę obowiązek opracowania i realizowania Programu), ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie Gminy.

Program skierowany jest do:

- 1) ofiar przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonków lub partnerów, osób starszych niepełnosprawnych
- 2) sprawców przemocy w rodzinie,
- 3) świadków przemocy w rodzinie

II. Istota i zakres programu

1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne :

1.Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz.1356.)

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842 z 2011 r. Nr 149, poz. 887.)

3.Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362, Dz. U. Nr 202 poz.1551, Dz. U. Nr 219, poz. 1706, Dz. U. Nr 221, poz. 1738 r., z 2010 r. Dz. U. 28 poz. 146, Dz. U. 40 poz. 229, Dz. U. 81 poz. 527, Dz. U. 125 poz.842, , nr 217 poz.1427, z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, z 2012r. Dz. U. poz.579, Dz.U.poz.1544, Dz. U. poz. 1548.)

Program jest skorelowany z następującymi Programami

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii

2. Informacje ogólne

Rodzina określa cele i wartości, do których dążą dzieci, a także wywiera istotny wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz rodziny. Rodzina jako wspólnota rodziców, dzieci i krewnych, stanowi pierwsze i podstawowe miejsce doświadczenia współżycia z ludźmi.

W domu powinniśmy się czuć bezpiecznie. Dom ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki. Jednak dla wielu ludzi dom nie jest spokojną przystanią, jest niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doświadczają cierpień fizycznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie.

Przemoc najczęściej kojarzy się ludziom z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzywanie i rzucanie obelg, obrażanie jego poczucia własnej wartości, ograniczenie jego swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe.

III. Diagnoza zjawiska przemocy w gminie Krapkowice

Źródłem informacji dotyczących skali występowania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krapkowice są dane Komendy Powiatowej Policji w Krapkowicach, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie, Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego, Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 1. Przemoc w rodzinie dane (w skali powiatu) Komendy Powiatowej Policji w Krapkowicach .

	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
Liczba osób dotkniętych przemocą domową ogółem:	197	293	232	210	181
w tym: kobiet	163	141	154	135	131
w tym: mężczyźni	5	8	20	27	23
nieletni	29	144	58	48	27

Jak wynika z danych liczbowych KPP, w 2012 r. roku ofiarami przemocy są przede wszystkim kobiety, w następnej kolejności dzieci. W porównaniu z rokiem 2011 liczba ofiar przemocy domowej (w skali powiatu) kształtuje się na podobnym poziomie. Nieznacznie spadła liczba osób nieletnich dotkniętych przemocą domową.

W związku z procedurą „Niebieskiej Karty” (dane w skali powiatu) KPP w Krapkowicach zatrzymano 78 osób będących pod wpływem alkoholu, do Izby Wytrzeźwień w Opolu przewieziono 47 osób, w pomieszczeniach policyjnych zatrzymano 4 osoby. W 2012 r. Komenda Powiatowa Policji w Krapkowicach do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowała 22 osoby celem pokierowania na leczenie odwykowe.

Tabela nr 2. Liczba zgłoszonych interwencji w ramach procedury „Niebieskiej Karty” (dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w Krapkowicach)

Lata	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
Liczba Interwencji	31	52	43	53	86

Z danych liczbowych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że liczba zgłoszonych interwencji w ramach procedury „ Niebieskiej Karty” w 2012 roku znacznie zwiększyła się.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w 2012 r. wpłynęło 86 spraw w ramach procedury „ Niebieskiej Karty” w tym:

Komenda Powiatowa Policji w Krapkowicach - 62, Ośrodek Pomocy Społecznej – 11, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 12, Służba Zdrowia- 1, Oświata - 0

Tabela nr 3. Liczba udzielonych konsultacji i porad w ciągu roku 2012 w Punkcie Konsultacyjno- Terapeutycznym w związku z przemocą domową

Lata	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
Liczba konsultacji osób	56	70	75	45	110

dotkniętych przemocą w rodzinie					
Liczba konsultacji sprawców przemocy domowej	80	80	87	55	40

Jak wynika z danych liczbowych Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego w Krapkowicach liczba porad w 2012 r. dla osób dotkniętych przemocą domową wzrosła natomiast dla sprawców przemocy zmalała ze względu na kierowanie przez Zespół Interdyscyplinarny osób do programu korekcyjno-edukacyjnego.

Tabela nr 4. Pacjenci Poradni Leczenia Uzależnień ul. Jagiellońska Krapkowice (uzależnieni i współuzależnieni)

Lata	2010	2011	2012
Osoby uzależnione od alkoholu i współuzależnione	294 osoby	219 osób	224 osoby
Sprawcy przemocy	46 osób	34 osoby	48 osób
Osoby dotknięte przemocą	24 osoby	3 osoby	21 osób

Poradnia Leczenia Uzależnień ul. Jagiellońska w Krapkowicach oferuje osobom uzależnionym oraz współuzależnionym możliwość udziału w terapii w grupach terapeutycznych: 4 grupy podstawowe, 1 pogłębiona, 1 grupa dla osób współuzależnionych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- KPP w Krapkowicach skierowała do komisji **22** osoby celem pokierowania na leczenie odwykowe,
- GKRPA skierowała do Zespołu Interdyscyplinarnego **11** przeprowadzonych „Niebieskich Kart” w związku z przemocą w rodzinie.

IV. Innymi ważnymi problemami Gminy Krapkowice związanymi z przeciwdziałaniem przemocy domowej są:

- brak bazy lokalowej i mieszkań chronionych,
- długi okres rozstrzygania spraw w sądach,
- niska świadomość społeczna,
- funkcjonowanie stereotypów na temat przemocy.

Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie rozszerza krąg osób zajmujących się problematyką przemocy oprócz OPS i policji o przedstawicieli oświaty, służby zdrowia oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych. Ponadto nakłada na pracowników socjalnych dodatkowe zadania do wykonania poza godzinami pracy.

V. Zasady działania Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie udzielania pomocy

osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat, przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, oparty jest na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, organizacji pozarządowych, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnych następstwom.
- jawność działań organów administracji publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby.
- szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich praw do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

VI. Cele Programu

Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

VII. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Krapkowicach do realizacji w 2012 roku.

1. Zapobieganie występowania przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy wobec przemocy w rodzinie poprzez:

Adresaci: dzieci, młodzież, dorośli, rodziny, społeczność lokalna

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem,	- prowadzenie zajęć wychowawczych, - wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nie agresywnym	- placówki oświatowe, - świetlice środowiskowe
2.	Wspieranie rozwoju nie agresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych i rodzinnych	- zajęcia wychowawcze dotyczące nie agresywnego rozwiązywania konfliktów	OPS - punkt konsultacyjny - szkoły - Policja

2. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu	<ol style="list-style-type: none"> 1. poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne i socjalne, 2. praca socjalna, 3. interwencja kryzysowa, 4. realizacja procedury „Niebieskiej Karty” 	<ul style="list-style-type: none"> - OPS, - służba zdrowia, - punkt konsultacyjny, - policja, - sądy, prokuratura, - pedagog szkolny - zespół interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie
2.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę	<ol style="list-style-type: none"> 1. odseparowanie sprawcy od ofiary, 2. zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną 	<ul style="list-style-type: none"> - policja, sądy, prokuratura - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w rodzinie
3.	Udzielenie wsparcia osobom dotkniętym przemocą i zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania, pobytu lub rodziny	<ol style="list-style-type: none"> 1. udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą, 2. udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom-ofiarom przemocy, 3. pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą 	<ul style="list-style-type: none"> - OPS, -policja, sądy, prokuratura -Zespół Interdyscyplinarny - współpraca z Centrum Pomocy Rodzinie przy Starostwie Powiatowym w Krapkowicach, - Stowarzyszenie Trzeźwościowo-Turystyczne
4.	Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie wsparcia i poradnictwo dla ofiar i sprawców przemocy domowej w punkcie Konsultacyjno-Terapeutycznym 2. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty” 3. Usługi psychologiczne (1 psycholog dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie) 4. Szkolenie osób zajmujących się przemocą domową. 5. Sporządzanie diagnozy problemu przemocy w rodzinie w Gminie Krapkowice 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych W Krapkowicach GKRPA w Krapkowicach Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w rodzinie

3. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci: sprawcy przemocy

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator
1.	Działania edukacyjne	1. poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, 2. kierowanie do programu korekcyjno-edukacyjnego	- wydział oświaty - służba zdrowia - Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych - Zespół interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie

VIII. Przewidywane efekty realizacji programu.

1. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
2. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
8. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy.

IX. Praca zespołu interdyscyplinarnego

Zespół interdyscyplinarny swoje działania skieruje przede wszystkim w stosunku do dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych, a także do rodzin patologicznych dotkniętych uzależnieniem oraz w sytuacjach powtarzalności zjawiska przemocy.

1. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Policji,
- Oświaty,
- Ochrony zdrowia,
- Organizacji pozarządowych.

2. Zasady pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół składa się z grupy osób współpracujących ze sobą w sposób skoordynowany, zapewniający skuteczne reagowanie na otrzymane informacje o przemocy w rodzinie. Członkowie zespołu skupiają specjalistów z różnych dziedzin. Jego działania koncentrują się na badaniu problemu krzywdzenia rodziny, na strategii postępowania z danym przypadkiem, na zagadnieniach dotyczących terapii ofiar, ich rodzin i sprawców. Przyjmuje się, że najlepszą

odpowiedzią na wyzwanie, jakim jest interwencja w przemoc domowej oraz pomoc ofiarom przemocy jest praca zespołu interdyscyplinarnego. Stosowany w takim zespole sposób podejścia często wykracza poza wspólne badanie przypadku i koordynację działań poszczególnych instytucji, obejmując również zespołowe podejmowanie decyzji. Tego rodzaju działania wymagają pełnego uczestnictwa i współpracy członków zespołu, którzy wnoszą w jego pracę swoją wiedzę, umiejętności oraz zdolności.

Do zadań zespołu należy:

- 1) Ocena sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny, grup problemowych lub środowiska znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu przywrócenie integralności rodziny, bądź środowiska oraz możliwości realizowania ich funkcji, oraz podejmowanie działań w tym celu przewidzianych przepisami prawa.
- 2) Udzielanie pomocy, a w zależności od potrzeb: poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowisku, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów.
- 3) Podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie.
- 4) Udzielanie pomocy dzieciom doświadczającym i będących świadkami przemocy w rodzinie.
- 5) Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. (Dz. U. 209) w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” wszystkie zgłoszenia w ramach procedury zostały skierowane do OPS , do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który powołuje grupy robocze pracujące z rodziną.

W ramach zespołu interdyscyplinarnego realizowane mogą być także:

- a) Tworzenie lokalnych zintegrowanych programów i kampanii profilaktycznych m. in. z zakresu przemocy domowej , problemów uzależnień, trudności wychowawczych,
- b) Inicjowanie badań, diagnoz w tym wspólnego diagnozowania osób indywidualnych i środowiska, którego problem dotyczy oraz ekspertyz wspierających prace Zespołu interpersonalnego w danym obszarze

X . Postanowienia końcowe

1. Realizację zadań wynikających z programu koordynuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach.
2. Finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ujęte jest w preliminarzu wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r.
3. Realizacja programu jest działaniem długofalowym, wymagającym stałego monitorowania i zaangażowania wszystkich realizatorów, ma także wieloletnią perspektywę i powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.